

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& contra ipsos Canones asseruit. cujus sententiam recentiores aliqui amplexi sunt. Tota rei istius disponendæ ratio ad Ecclesiam pertinet, quemadmodum dixi. quam tamen sine consensu Principum peragere non debet, ut ostendam libro IV. cap. XIII.

CAPVT X.

Synopsis.

I. Etsi Principes leges ecclesiasticas condere non possint, ad Tuitionem Canonum tenentur ex officio. De religione satagere debent etiam pagani Principes, ob civium tranquillitatem. Et legibus suis injurias Deo factas ulcisci Christiani Reges, ad Dei cultum amplificandum adhibiti ex eo quod Christo nomen dederint.

II. Garcia opinio, putantis eundem esse finem legum civilium & ecclesiasticarum, apud Christianos, scilicet felicitatem eternam civium. Discrimen harum legum ex sententia auctoris. Canones singulis instrumenta felicitatis illius parant. Leges pacem publicam singulis civibus, & per consequentiam, eternam felicitatem. Paris & Regis in hoc capite comparatio.

III. Societas religionis & regni. Virique prospicere tenentur Princeps. ex Theodosio, & Concilio Ephesino.

IV. Tuitio Ecclesie Regibus Christianis commissæ à Christo. Probatur ex Paulo, & Augustino.

V. Idem probatur è psalmo secundo & variis locis Augustini, & è Sixto I.

VI. Discussus Eusebij locus de Episcopo & Regi. qui male vulgo explicatur. Constantinus dictus ab Eusebio Episcopus communis.

VII. Pacem Ecclesia conservabant Principes, inditis synodis, & confirmatione decretorum synodaliū, è Iustiniano, & Quinta Synodo.

VIII. Discrimen inter Decreta fidei & disciplina, quod attinet ad confirmationem Principum.

IX. Synodus Nicæna à Constantino confirmata, Constantinopolitana à Theodosio, & Ephesina ab alzero Theodosio.

X. Marcianus confirmat Chalcedonensem.

XI. Iustinianus depositioni Anthimi imperialem auctoritatem adjunxit.

XII. Constantinus Poganatus confirmat decreta Sextæ Synodi, quod gratum Leoni secundo. Synodus in Trullo petit confirmationem à Principe. Septima & Octava Synodus ab Imperatoribus confirmata, postquam illis constitit libero consensu Episcoporum omnia decreta.

XIII. Principes non condunt novos canones, sed conditorum executionem decernunt, ex Facundo Hermianensi.

I. **E**T SI leges ecclesiasticæ & spirituales libus rebus indicere, modo quem capite septimo explicui, non contineatur intra fines regie potestatis, at tamen canonicas constitutiones suis etiam legibus tueri ex officio Principes tenentur. Quod ita velim intelligi, ut non solum interpellati & rogati Principes ministerium suum ad Ca-

nonum observationem commodare possint, sed etiam ex officio in eam curam incumbere teneantur. Licet enim Reipublicæ administratio eo sine illis à divino numine concredita sit, ut civium tranquillitatem procurent, atque ex illo capite de vera religione constituenda debeant esse solliciti, quia cives in officio suo erga se & erga Principem religionis cultu veluti vinculo quodam adstringuntur, ut de Romanis observavit Augustinus, in nobiliores tamen curas ipsa natura duce assurgunt. Etenim cum naturæ auspiciis unicuique sit insita superni alicujus numinis cognitio, à quo cetera omnia pendent; ipsi etiam Principes, quibus veræ religionis lumen non effulsit, non solum privatis studiis numen illud colere tenentur, sed etiam publicis legibus contumelias quæ illi aut idololatriæ aut monstris criminum à civibus inferuntur, ulcisci. Si paganos Principes huic officio addictos fatemur; quanto magis Principibus Christianis, qui vera fide imbuti, auxiliis gratiæ, naturalis cognitionis fines excesserunt, religionis promovendæ & tuendæ curam impensius incumbere dicemus; ita ut omne studium suum & operam conferant ad cultum divini numinis amplificandum, qui in fide & disciplina versatur. Ad quæ officia Principes adigi putamus, non ex eo tantum capite quod ea ad felicitatem Imperij conducant, quæ quidem ut plurimum cum illis est conjuncta, sed ex eo etiam, quod nomen suum Christo dederint, eique caput suum & ipsam regiam dignitatem devoverint.

II. Quod ut accuratius intelligatur, observandum est sententiam meam abesse à Fortunij Garcia opinione, qui eundem esse legum civilium & canonicarum finem contendit; adeo ut legi civili non solum propositus sit finis promovendæ tranquillitatis publicæ, sed etiam veræ æternæque felicitatis civibus procurandæ. Fateor enim hoc esse præcipuum discrimen inter canonum decreta & leges publicas, (ut ego quidem existimo, licet alij aliter interpretentur) quod illa unicuique Christiano felicitatem æternam parent, & ad eum finem instrumenta accommodata subministrant; hæ verò Reipublicæ pacem, & singulorum civium, quatenus sunt partes Reipublicæ, promoveant, & cultum Christo debitum generaliter fiant, pœnis in contumaces latis; unde per consequentiam amotis impedimentis, felicitas æterna singulorum civium procuretur. Par esse videtur hac in parte Regis & Patris officium. Ut enim parentibus incumbit, præcipue quidem ut liberos exhibeant, sed huic naturali curæ ac-

August. lib. 4. de Civ. Dei cap. 32.

Fortunij Garcia De ultimo fine utriusque iuris. Vide Suarez lib. 3. De legibus c. 11.

L

